



C/2024/5044

16.8.2024

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS,

8. juuli 2024,

millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta

(ESRN/2024/3)

(C/2024/5044)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut ⁽¹⁾, eelkõige selle IX lisa,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1092/2010, 24. november 2010, finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta ⁽²⁾, eelkõige selle artiklit 3 ning artikleid 16 kuni 18,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ ⁽³⁾, eelkõige selle VII jaotise 4. peatüki I jagu,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsust ESRN/2011/1, 20. jaanuar 2011, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord ⁽⁴⁾, eelkõige selle artikleid 18 kuni 20,

ning arvestades järgmist:

- (1) Tõhusate ja ühtsete riigiseste makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete huvides tuleb täiustada liidu õiguses nõutavat tunnustamist vabatahtliku kõigipoolsusega.
- (2) Vabatahtliku kõigipoolsuse raamistik makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete kohta, mis on sätestatud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2015/2 ⁽⁵⁾, tagab, et kõik liikmesriigis kasutusele võetud riskipositsioonil põhinevad makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmed võetakse kõigipoolselt üle teistes liikmesriikides.
- (3) 7. juunil 2024 teatas Taani tööstus-, äri- ja rahandusministeerium, kes on direktiivi 2013/36/EL artikli 133 tähenduses määratud asutus, ESRNile oma kavatsusest kehtestada kõnealuse direktiivi artikli 133 lõike 9 kohaselt 7 % suurune sektoripõhine süsteemse riski puhvri määr. Teatise kohaselt kavatakse kohandada meedet, millest Taani tööstus-, äri- ja rahandusministeerium teatas ESRNi esimest korda 10. oktoobril 2023, kuid mida ei ole veel aktiveeritud ja mida ei aktiveerita.

⁽¹⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 176, 27.6.2013, lk 338.

⁽⁴⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4.

⁽⁵⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2015/2, 15. detsember 2015, piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 97, 12.3.2016, lk 9).

- (4) Kohandatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede erineb 2023. aasta oktoobris teatatud meetmest selle poolest, et riskipositsioonide hulgast, mille suhtes kohaldatakse kohandatud süsteemse riski puhvri määra, on välja jäetud iga riskipositsiooni osa, mille puhul laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv jääb vahemikku 0-15 %. Sarnaselt 10. oktoobril 2023 teatatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmega kohaldatakse kohandatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet kõikide riigisiseste krediidiasutuste suhtes individuaalselt ja konsolideeritult. Seda kavatakse kohaldada kõikide Taanis asuvate riskipositsioonide suhtes, mis on seotud mittefinantsettevõtete, mille tegevusala on kinnisvaraala tegevus ja hoonestusprojektide arendus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1893/2006 sätestatud liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE) tähenduses ⁽⁶⁾. Kuna meedet on kohandatud selleks, et viia süsteemse riski puhvri määra koondmõju kooskõlla algses meetmes prognoositud mõjuga, ning üldine põhjendus ei ole muutunud, käsitatakse kohandust väheolulise kõrvalekaladena 10. oktoobril 2023 teatatud meetmest.
- (5) Süsteemse riski puhvri määra kohaldatakse alates 30. juunist 2024. Määratud asutus vaatab meetme direktiivi 2013/36/EL artikli 133 kohaselt läbi hiljemalt kahe aasta jooksul pärast meetme esmakordset kohaldamist.
- (6) Samuti esitas Taani tööstus-, äri- ja rahandusministeerium 7. juunil 2024 ESRNile taotluse eelnimetatud kohandatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme kõigipoolselt üle võtmise soovitamiseks kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 134 lõikega 5.
- (7) Pärast eelnimetatud teavituse saamist 10. oktoobril 2023 võttis ESNR vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2023/13 ⁽⁷⁾, millega koheselt muudeti soovitus ESRN/2015/2. Makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millest teatati 10. oktoobril 2023, lisati nende makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete nimekirja, mille suhtes soovitatakse kõigipoolsust soovitus ESRN/2015/2 kohaselt. 10. oktoobril 2023 teatatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme puhul soovitati Taani tööstus-, äri- ja rahandusministeeriumi taotlusel kõigipoolsust kohaldada individuaalselt ja konsolideeritult.
- (8) ESRNi soovitus ESRN/2015/2, mida on muudetud soovitus ESRN/2017/4 ⁽⁸⁾, soovitatakse makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet kohaldaval asjaomasel asutusel ESRNile kõigipoolsuse taotluse esitamisel tegema ettepaneku olulisuse piirmäära kohta, millest allpool võib konkreetse finantsteenuse osutaja riskipositsiooni makrotasandi usaldatavusriski osas, mis on tuvastatud jurisdiktsioonis, kus meetme algatanud asutus makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet kohaldab, pidada ebaoluliseks. ESRN võib vajadusel soovitada erinevat piirmäära.
- (9) Arvestades 7. juunil 2024 esitatud Taani taotlust meetme kõigipoolseks ülevõtmiseks teiste liikmesriikide poolt ning selleks, et: i) tagada Taani makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme kohandamise arvesse võtmine kõigipoolsel ülevõtmisel ja ii) vältida kõrvalehoidumiste ja õigusaktide erinevuste ärakasutamisega seotud negatiivset piiriülese mõju, mis võib tuleneda Taanis kohaldatava makrotasandi usaldatavuspoliitika meetme rakendamisest; on ESRNi haldusnõukogu otsustanud: a) jätkata 10. oktoobril 2023 teatatud meetme hoidmist makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete nimekirjas, mille suhtes soovitatakse kõigipoolsust soovitus ESRN/2015/2 kohaselt; ja b) kohandada 10. oktoobril 2023 teatatud meetme kohaldamisala, et viia see kooskõlla Taani tööstus-, äri- ja rahandusministeeriumi poolt ESRNile esitatud kõigipoolse ülevõtmise taotlusega. Samuti on ESRNi haldusnõukogu

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1893/2006, 20. detsember 2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrasid, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

⁽⁷⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2023/13, 8. detsember 2023, millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C, C/2024/3114, 6.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3114/oj>).

⁽⁸⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2017/4, 20. oktoober 2017, millega muudetakse soovitus ESRN/2015/2 piiriülese mõju hindamise ja makrotasandi usaldatavuspoliitika meetmete vabatahtliku kõigipoolsuse kohta (ELT C 431, 15.12.2017, lk 1).

otsustanud jätkata maksimaalset 200 miljoni euro suurust krediidasutusepõhise olulisuse piirmäära soovitamist, et võimaldada kõigipoolsust kohaldaval liikmesriigil kohaldada *de minimis* põhimõtet. Asjaomased asutused, kes meetme kõigipoolselt üle võtavad, võivad vabastada krediidasutused süsteemse riski puhvri nõudest, kui nende asjaomased riskipositsioonid ei ületa 200 miljonit eurot.

(10) Seetõttu tuleb soovitust ESRN/2015/2 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

MUUDATUSED

Soovitust ESRN/2015/2 muudetakse järgmiselt:

- 1) 1. jao soovituse C punktis 1 asendatakse Taani meede järgmisega:
„7% suurune sektoripõhine süsteemse riski puhvri määr kõikide Taanis asuvate riskipositsioonide suhtes, mis on seotud mittefinantsettevõtetega, mille tegevusala on kinnisvaraalne tegevus ja hoonestusprojektide arendus määruses (EÜ) nr 1893/2006 sätestatud liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE) tähenduses; seejuures jäetakse riskipositsioonide hulgast, mille suhtes kohaldatakse sektoripõhist süsteemse riski puhvri määra, välja riskipositsiooni osa, mille puhul laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv jääb vahemikku 0–15%.“;
- 2) lisa muudetakse kooskõlas käesoleva suunise lisaga.

Frankfurt Maini ääres, 8. juuli 2024

ESRNi haldusnõukogu nimel
ESRNi sekretariaadi juhataja
Francesco MAZZAFERRO

LISA

Soovituse ESRN/2015/2 lisa muudetakse järgmiselt:

- 1) Taani meede asendatakse järgmisega:

„7% suurune sektoripõhine süsteemse riski puhvri määr kõikide Taanis asuvate riskipositsioonide suhtes, mis on seotud mittefinantsettevõtetega, mille tegevusala on kinnisvaraala tegevus ja hoonestusprojektide arendus määruses (EÜ) nr 1893/2006 sätestatud liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori tähenduses; seejuures jäetakse riskipositsioonide hulgast, mille suhtes kohaldatakse sektoripõhist süsteemse riski puhvri määrat, välja iga riskipositsiooni osa, mille puhul laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv jääb vahemikku 0–15%.“;

- 2) „Taani“ all asendatakse jagu pealkirjaga „I. Meetme kirjeldus“ järgmisega:

„I. Meetme kirjeldus

1. 7 % suurust sektoripõhist süsteemse riski puhvri määrat kohaldatakse kõikide riigisiseste krediitiasutuste suhtes.
2. Seda kohaldatakse kõikide Taanis asuvate riskipositsioonide suhtes, mis on seotud mittefinantsettevõtetega, mille tegevusala on kinnisvaraala tegevus, välja arvatud sotsiaalelamuühistud ja elamuühistud, ning hoonestusprojektide arendus. Võlgniku asjaomane tegevusala on täpsustatud viitega liidu majanduse tegevusalade statistilisele klassifikaatorile, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 1893/2006 (*).
3. Iga riskipositsiooni osa, mille puhul laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv jääb vahemikku 0–15%, jäetakse välja riskipositsioonide hulgast, mille suhtes kohaldatakse sektoripõhist süsteemse riski puhvri määrat. Laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu arvutamiseks jagatakse riskipositsioon tagatiseks seatud kinnisvara (hinnangulise) turuväärtusega.
4. Meedet kohaldatakse individuaalselt ja konsolideeritult.

(*) Konkreetseid sektoripõhiste riskipositsioonide alamkategoriad, mille suhtes sektoripõhist süsteemse riski puhvrit kohaldatakse, määratakse kindlaks lähtudes EBA suunistest nõuetekohaste sektori riskipositsiooni alamkategoriate kohta, millele pädevad või määratud asutused võivad rakendada süsteemse riski puhvrit direktiivi 2013/36/EL artikli 133 lõike 5 punkti f kohaselt, mis on avaldatud EBA veebilehel www.eba.europa.eu;

- 3) „Taani“ all asendatakse jagu pealkirjaga „II. Kõigipoolsus“ järgmisega:

„II. Kõigipoolsus

5. Asjaomastel asutustel soovitatakse Taani meede kõigipoolselt üle võtta, kohaldades seda kõikide Taanis asuvate riskipositsioonide suhtes, mis on seotud mittefinantsettevõtetega, mille konkreetne tegevusala on määratletud järgmiselt: „Kinnisvaraala tegevus“ vastavalt NACE (*) koodile „L“, välja arvatud sotsiaalelamuühistud ja elamuühistud, ning „Hoonestusprojektide arendus“ (41.1) vastavalt NACE koodile „F“. Nendest riskipositsioonidest tuleks lahutada iga riskipositsiooni osa, mille puhul laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv jääb vahemikku 0–15%.
6. Taani tööstus-, äri- ja rahandusministeeriumi taotluse alusel soovitatakse asjaomastel asutustel Taani meede kõigipoolselt üle võtta, kohaldades seda individuaalselt ja konsolideeritult.

7. Kui nimetatud makrotasandi usaldatavuspoliitika meede nende jurisdiktsioonis puudub, soovitatakse asjaomastel asutustel pärast ESRNiga konsulteerimist kohaldada oma jurisdiktsioonis kehtivat makrotasandi usaldatavuspoliitika meedet, millel on kõigipoolseks ülevõtmiseks soovitatud meetmega samaväärne mõju, k.a järelevalve-meetmete ja pädevuste kehtestamine vastavalt direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 2. peatüki IV jaole.
8. Liikmesriikidel soovitatakse meede kõigipoolselt üle võtta kolme kuu jooksul alates käesoleva soovitusel avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*.

(*) NACE Rev.2, Euroopa Ühenduse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator, määrus (EÜ) nr 1893/2006.“;

- 4) „Taani“ all asendatakse jagu pealkirjaga „III. Olulisuse piirmäär“ järgmisega:

„III. Olulisuse piirmäär

9. Meetmele on lisatud krediidasutusepõhine Taani riskipositsioonide olulisuse piirmäär, et võimaldada meedet kõigipoolselt ülevõtvatel asjaomastel asutustel kohaldada *de minimis* põhimõtet. Krediidasutused võib süsteemse riski puhvri nõudest vabastada, kui nende asjaomased sektoripõhised riskipositsioonid ei ületa 200 miljonit eurot, mis vastab ligikaudu 0,3 %-le Taani kinnisvaraettevõtjate seotud koguriskipositsioonidest.
10. Kooskõlas ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunktiga 1 on 200 miljoni euro suurune olulisuse piirmäär soovitatav maksimaalne lävi. Seetõttu võivad asjaomased asutused kohastel juhtudel kohaldada oma jurisdiktsioonis soovitatud piirmäära asemel soovitusel madalamat piirmäära või kohaldada meedet kõigipoolselt ilma olulisuse piirmäärata. Olulisuse piirmäära kehtestamisel peaksid asjaomased asutused arvesse võtma konkreetse finantsteenuste osutaja riskipositsioone Taanis tuvastatud makrotasandi usaldatavusriski suhtes ja hindama, kas seda saab pidada väheoluliseks.
11. Kui liikmesriikides ei ole tegevusloa alusel tegutsevaid krediidasutusi, kelle riskipositsioonid Taanis on olulised, võivad liikmesriikide asjaomased asutused soovitusel ESRN/2015/2 2. jao punkti 2 alapunkti 1 kohaselt otsustada Taani meetmeid kõigipoolselt mitte üle võtta. Sellisel juhul peaksid asjaomased ametiasutused jälgima riskipositsioonide olulisust ja järgima Taani meetmete kõigipoolsuse soovitusel, kui krediidasutus ületab asjaomased olulisuse piirmäärad.“.